

Aanbevolen vaccins voor volwassenen

(de meeste moet u kopen in de apotheek, nadien laten zetten en registreren bij huisarts)

Deze tekst gaat over (o.a. nieuwere) vaccins die men zelf kan vragen aan de huisarts. naast klassiekers zoals de griep, de spuit tegen klem-difterie-kinkhoest, waarover andere informatiebronnen bestaan (bijvoorbeeld www.laatjevaccineren.be). We gaan hier ook niet in op reisvaccins: zie daarvoor

<https://www.wanda.be/nl/landen/> . Vermelde prijzen kunnen een beetje lager zijn bij kinderdosissen van de vermelde merken.

Drie vaccins, (1) tegen klem (=tetanus) -difterie-kinkhoest, (2) tegen mazelen-bof-rodehond en (3) (in de juiste maanden en na reservatie) tegen Covid zijn gratis en in stock bij de huisarts. Eventuele andere vaccins die u wenst, kan u kopen in de apotheek met een voorschrift van huisarts. Voor het voorschrift en de toediening van de spuit kan u ook terecht bij onze verpleging. Vaccins moeten in de frigo bewaard worden.

Recentste nieuwigheden staan in het rood.

Covid

Het jaarlijkse aangepaste Comirnaty vaccin kan bij de huisarts gezet worden na speciale afspraak daarvoor (+ aantal personen) in oktober en november. Het is een mRNA-vaccin dat aangepast is aan de op dit moment circulerende variant (LP8.1-subvariant).

Voor wie geen mRNA-vaccin wil of kan krijgen, is momenteel geen alternatief beschikbaar.

Kinderen vanaf 12 jaar en volwassenen: Comirnaty LP8.1 - 30 µg/dosis dispersie voor injectie (Kinderen onder de 11jaar die dit nodig hebben krijgen het aangepast vaccin in pediatrie referentiecentra).

Griep (gewone vaccin of hoge dosis vaccin)

Het **gewone** griepvaccin is aanbevolen voor iedereen met een chronische ziekte en ook voor iedereen van 60+. Men koopt het in de apotheek, vanaf 50 jaar ook zonder voorschrift (ook aan de beste prijs, onder 50 jaar alleen MET voorschrift). Merknamen Influvac, Alfarix, Vaxigrip (17 euro, met terugbetaling nog 4 euro remgeld).

Het **hoge dosis vaccin** wordt aangeraden op 65+ omdat men dan minder antistoffen maakt. Het vergt een voorschrift. Merk: Efluelda (40 eur. Gedeeltelijk terugbetaald op 75+ mits voorafgaande aanvraag aan mutualiteit (65+ voor bewoners instellingen)). Dan is de prijs 10.36 of 6.20 euro (een paar euro meer dan het gewone griepvaccin; zonder voorschrift nog veel duurder).

Het griepvaccin wordt jaarlijks aangeraden in of rond november. Het beschermend effect is niet 100%, vooral omdat onverwachte varianten van de griep kunnen opduiken.

Klem (=tetanus) -difterie-kinkhoest

Dit vaccin wordt best om de tien jaar herhaald. Er vallen immers nog elk jaar doden door de drie ziekten die kunnen voorkomen worden. Tetanus wordt vaak opgelopen door kleine wondjes in contact met dieren of straatvuil. Immuniteit tegen kinkhoest is belangrijk wanneer iemand dichtbij een pasgeborene komt (gynaecologen dringen daar ook op aan). Wanneer je langer dan tien jaar geen vaccin gehad hebt, zijn er

meerdere vaccins nodig om terug in orde te zijn. De tweede prik wordt 1 tot 6 weken na de eerste gegeven, en de derde prik volgt 6 maanden tot 1 jaar na de tweede (schema "0 1 6 " genoemd naar de maanden na de start waarin het gegeven moet worden).

Het vaccin is gratis en bij de huisarts in stock.

Pneumokokken (oorzaak van vele longontstekingen): aanbevolen vanaf 50 jaar

- Eerste vaccinatie
 - Voorkeursschema bij alle doelgroepen: 1 dosis Apexxnar (67 eur, beperkt tot 12 eur tussen 65 en 80 jaar bij aanwezigheid van chronische risico's en mits een voorschrift dat vermeldt 'derde betaler toepassen').
 - Alternatief schema: 1 dosis Vacneuvrance (74 eur) , gevolgd door 1 dosis Prevenar 23 (33 eur) met een interval van
 - minstens 8 weken bij de volwassenen met verhoogd risico van pneumokokkeninfecties en de volwassenen met co-morbiditeit,
 - minstens 1 jaar bij de gezonde personen tussen 65 en 85 jaar.
- Herhalingsinenting:
 - volwassenen met verhoogd risico van pneumokokkeninfecties: 1 dosis Prevenar 23 (33 eur) om de 5 jaar.

Zona

Zona is een late verwickeling van windpokken, vaak tientallen jaren eerder door de patiënt doorgemaakt. Op latere leeftijd kan Zona erg zwaar verlopen en leiden tot maandenlange last, soms uitputting door pijn en soms ziekenhuisopname.

Speciale zona vaccins zijn duurder (Shingrix ,163 euro) en wordt sinds kort door de Hoge Gezondheidsraad aangeraden aan iedereen vanaf 60 jaar.

Respiratoir Syncytiaal Virus (RSV)

RSV-infecties zijn bij zuigelingen en bij mensen boven 60 jaar die ook een chronische ziekte hebben (en/of ernstig overgewicht) vaak de aanleiding tot ziekenhuisopname, soms fataal. Het RSV- vaccin is daarom sterk aanbevolen bij 60 plussers met minimaal één risicofactor op ernstige RSV-ziekte. Het is een enkele insputing die minstens drie jaar werkt.

Met het oog op de seizoensgebondenheid van RSV, zijn september en oktober de voorkeursmaanden voor vaccinatie.

Sinds augustus 2025 terugbetaald voor bewoners van rusthuizen, en voor mensen ouder dan 65 met een chronische ziekte na aanvraag van de arts aan de mutualiteit.

Ook terugbetaald voor zwangeren.

Beval je tijdens het RSV-seizoen dat loopt van begin oktober tot eind maart? Dan kan je je baby tegen RSV beschermen door jezelf tussen week 28 en week 36 van je zwangerschap te laten vaccineren. Terugbetaling met deze data kan aangevraagd worden door de arts (gynecoloog of huisarts); De apotheekprijs van Abrysvo wordt dan 12.50 of 8.30 euro ipv 185 eur)

Het beschermt de pasgeborene nadien vele maanden tegen het krijgen van deze zware longziekte. De vaccinatie van de mama beschermt de boreling het best wegens overgedragen antistoffen van de mama; dan kan evenwel geen vaccin meer terugbetaald worden voor het kind en dat is ook niet nodig.

Anderen betalen in de apotheek: (Abrysvo 185 € of Arexvy, 206 €) : 1 spuit, beschermt minstens 3 jaar, mogelijks langer (wordt in studies opgevolgd). Bij mensen > 60 jaar aangeraden.

Meningokokken (types A C W Y)

Meningokokken veroorzaken hersenvliesontsteking (= meningitis), een zeldzame maar ernstige ziekte. Vaccins bestaan apart voor **types A,C, W en Y** en een ander vaccin tegen Meningokokken (**type B**).

- **Meningokok types A,C, W, Y (wie kreeg dit gratis kind)**

Sinds 1/7/2023 inbegrepen in de gratis vaccins van ieder kind (sterk aanbevolen). Wie eerder de gratis basisvaccins kreeg in Vlaanderen, kreeg een vaccin dat enkel beschermd tegen Meningokok type C.

- **Meningokok types A,C, W, Y (bij reizen, 1 spuit)**

Niet voor elke reiziger nodig. Kan uit voorzichtigheid gegeven worden: dan eenmaal nodig (minstens 10 dagen voor reis). Zelf kopen in apotheek (Nimenrix , 52 €) met voorschrift van huisarts, dan laten zetten bij huisartsen of hun verpleging.

Hepatitis A (besmettelijke virale geelzucht A)

Hepatitis A is een griepachtige ziekte met geelzucht. Het is de minder ernstige vorm van virus-hepatitis, maar kan ernstig zijn bij mensen met zware chronische ziekten, zeker in de lever. Het wordt ook voorgesteld bij mentale beperking (met opname in een voorziening) en SOA risico en reizen buiten Europa.

Het vaccin wordt vaak gevraagd in een twee-in-1 spuit tegen hepatitis (= tegen A en B samen) tegen een beperkte meerprijs in vergelijking met de spuit tegen hepatitis A alleen (die bijna nooit gevraagd wordt, tenzij bij een geval in huis of in de naaste omgeving, nuttig wanneer gegeven binnen de 14 dagen na een contact). Twee spuiten geven 25 jaar bescherming, 1 spuit geeft al 1 jaar bescherming. Soms terugbetaald voor zorgpersoneel: zie <https://www.fedris.be/nl/search/node/terugbetaling%20vaccins> .

Merken voor Hepatitis A alleen (naar keuze): Twee injecties, met een interval van 6 à 12 maanden (Havrix®, 30€), 6 à 18 maanden (Vaqta® 45 €) of 6 à 36 maanden (Avaxim® 43 €).

Hepatitis B (besmettelijke virale geelzucht B)

Hepatitis B is een zware geelzucht die niet altijd geneest. De overzetting gebeurt meestal door intiem contact of besmet materiaal (b.v. niet steriele spuiten, naalden of scheermesjes). Preventie is belangrijk bij zorgberoepen, bij zware chronische ziekte, wie een besmette naaste heeft, bij sommige reizen en bij seksueel risicogedrag. Bij werk of stage in de zorg is terugbetaling mogelijk bij Fedris :

<https://www.fedris.be/nl/search/node/terugbetaling%20vaccins> .

Vaak wordt bij een routine bloedonderzoek bij de huisarts op verzoek gecontroleerd of de gevaccineerde (nog) genoeg antistoffen heeft: ofwel alvorens met vaccineren te beginnen (een eis bij terugbetalingsaanvraag) en ook 20 jaar na de vaccinatie.

Merkmamen (naar keuze):

Engerix 28 €, Fendrix 51 €, HBvaxPro 23 € (hoge dosis, 40 mcg, bij zware nierziekte: 63 €).

Gelijktijdige vaccinatie voor Hepatitis A en B (twee-in-één spuit)

Dit vaccin moet zoals Hepatitis B vaccins driemaal gegeven worden op zes maand (maand “nul” = start en maand 1 en 6). Het geeft dan meestal meer dan twintig jaar bescherming. Dit kan gecontroleerd worden in bloedstalen. Merknaam: Twinrix (51 euro).

Rabiës (hondsdolheid).

Nuttig voor wie wandelt in afgelegen natuur en bij sommige reizen.

Merk: Rabipur, 65 € in apotheek. Twee spuitjes zijn nodig, met minimaal 7 dagen tussenin.

Tekenbeet-encefalitis (Früh Sommer Encefalitis, FSE)

Nuttig voor wie wandelt in afgelegen natuur en bij sommige reizen. Het vaccin beschermt tegen deze vorm van hersenontsteking. Speeksel van teken bevat soms bacteriën (oorzaak van de ziekte van Lyme, behandelbaar met antibiotica) maar ook soms virussen, waartegen geen behandeling bestaat maar wel een vaccin:

FSME.

Vaccin: FSME, 39 €/spuit in apotheek. Nodig: 2 injecties met een interval van 1 à 3 maanden (of van 14 dagen bij onvoldoende tijd), gevolgd door een derde injectie 5 à 12 maanden na de tweede injectie.

Minstens 2 injecties voor vertrek. Herhalen (indien nodig) na drie jaar, nadien om de vijf jaar, na 60 weer om de drie jaar.

Gelijktijdige vaccinatie griep en covid: mag tussen 15 tot 31 oktober 2025. Het Covid vaccin is in de praktijk aanwezig na specifieke reservering daarvoor (+aantal personen). Een griepvaccin moet u meebrengen van de apotheek.

Samenvatting : aanbevolen vaccins voor iedereen boven zestig jaar (of jonger bij chronische ziekte)

Aanbevolen vaccins voor iedereen boven zestig jaar (of jonger bij chronische ziekte)

Ziekte	Merknaam vaccin + Prijs	Hoeveel spuitjes	Wanneer herhalen	Opmerking
Griep	Influvac, Alfarix, Vaxigrip (ongeveer 4 eur)	1	1 jaar	Geen voorschrift vereist vanaf 50 jaar
Griep hoge dosis	Efluelda (40 eur, minder bij voorafgaande aanvraag mut.)	1	1 jaar	Mogelijks nuttig op 75+
Covid	Comirnaty (gratis)	1	1 jaar	Onder de 11 jaar enkel bij pediater
Pneumokok	Prevenar 13 en Pneumovax (35 resp. 75 eur)	Elk merk 1x, 2 maand tussen	5 jaar, alleen bij zware risicofactoren	
Pneumokok bij 65-80 jarige EN bestaande andere ziekte	Apexnar 110 eur, na terugbetaling 12 eur	1	5 jaar, alleen bij zware risicofactoren	

Zona	Shingrix ,163 euro)	1	Niet nodig	Aanbevolen op 65+
------	---------------------	---	------------	-------------------

Ook voor volwassenen jonger dan zestig jaar nuttig:

Volledige lijst zie www.medikwatrecht.be/preventie				
Difterie-klem-kinkhoest	Gratis en in stock bij huisarts	1	10 jaar	Meer dan 1 spuit indien lang geleden
Covid	Gratis bij huisarts na specifieke afspraak	1	1 jaar	Enkel bepaalde maanden. Wijzigbaar in epidemieën.
Mazelen	Gratis en in stock bij huisarts	1 of 2 (*)	2x in het leven te geven	

(*) Vooral 30-40-jarigen en zorgverleners . Jongeren zijn meestal als kind volledig gevaccineerd. Ouderen zijn immuun, omdat ze de ziekte hebben doorgemaakt. Maar 30-40-jarigen zijn vaak niet (volledig) gevaccineerd. Voor hen is een inhaalvaccinatie sterk aanbevolen. Waarom zorgverleners? Als zorgverlener kom je in contact met veel mensen die erg ziek kunnen worden van mazelen. Je loopt ook meer risico om met iemand die mazelen heeft in contact te komen. Het gratis spuitje bevat ook het vaccin tegen bof en rode hond.

Speciaal geval, het RSV vaccin : Terugbetaald voor twee groepen: rusthuisbewoners en zwangeren (maar ook voor andere 60plusers nuttig):

Respiratoir Syncytiaal Virus (RSV) nuttig bij 60 plus, jonger bij risicofactor en bij zwangerschap	Arexvy 206 €, OF Abrysvo 186 € (12.5 of 8.3 € na aanvraag aan mutualiteit)	1	Herhalingstermijn is nog in studie (is nieuw, wellicht meer dan 3 jaar)	Zwangeren: tussen week 24 en 36 van de zwangerschap.(enkel Abrysvo toegelaten)
--	---	---	---	--

(samenvatting van aanbevelingen van de Hoge Gezondheidsraad, HGR)